

HELSINGIN KAUPUNGIN OPETUSVIRASTO

BUSINESS PLANNINGIN RAPORTIT LUOVAT
LÄPINÄKYVYYTTÄ HANKINNASTA MAKSUUN

Alkusykäys Helsingin kaupungin opetusviraston hankinnasta maksuun prosessin raportointiin tuli viraston Business Planning -järjestelmän käyttäjiltä. Käyttäjät pystyivät tarkastelemaan ainoastaan omia tilauksiaan ja laskujaan eri järjestelmistä. Opetusvirastossa haluttiin kokonaisvaltainen läpinäkyvyys käytettävissä olevan rahan määrästä. Hankinnasta maksuun prosessin raportointi päätettiin rakentaa helppokäyttöiseksi koettuun Basware Business Planning -järjestelmään.

Helsingin kaupungin opetusvirasto ohjaa koulujen taloussuunnittelua ja raportointia Basware Business Planning -järjestelmän avulla. Itse budjetointi ja suunnittelu on viety koulutasolle, opetusviraston talousarviot hyväksytään kaupunginvaltuustossa ja tulosbudjetit opetuslautakunnassa. Budjetointivastuullisia henkilöitä on 240 ja järjestelmällä on kaksi pääkäyttäjää.

Helsingin kaupungin yhteistyö Baswaren kanssa ulottuu vuosien taa. Opetusvirasto on ohjannut opetusviraston taloussuunnittelua Basware Business Planningilla (BP) jo vuodesta 2001. Lisäksi Helsingin ostolaskut on käsitelty Basware Invoice Processing (IP) -järjestelmällä vuodesta 2005 ja hankinnat on sähköistetty Basware Purchase Management (PM) järjestelmällä vuonna 2007.

Helena Lindblad, taloussuunnittelija,
Helsingin kaupungin opetusvirasto

”Business Planning on erittäin helppokäyttöinen talouden seuranta-, suunnittelu- ja raportointijärjestelmä. Olemme perehdyttäneet rehtorit budjettien tekemiseen, ja he tallentavat vuosittain budjettinsa jär-

jestelmään. Tallennus on niin helppoa, että rehtoreiden neuvontaan ei mene vuosittain paljoakaan aikaa,” Opetusviraston taloussuunnittelija Helena Lindblad kertoo.

Kun tarve hankinnasta maksuun prosessin läpinäkyvyyden kehittämiseen tuli, oli raportoinnin keskittäminen Business Planning -järjestelmään luonnollinen valinta. Yhteistyö Baswaren kanssa on toiminut hyvin.

”Ajattelimme, että täytyyhän integraation toimia Baswaren järjestelmien välillä. Käyttäjäpäivillä 2008 sitten kuulummekin, että Madridissa oli kehitetty vastaavaa ratkaisua,”

Helena Lindblad sanoo.

Kehitystyötä hankinta- ja talousosaajien kanssa

Tavoitteena oli luoda budjettivastuullisille raportteja, joilta on mahdollista seurata sidottuja määrärahoja ja paljonko rahaa on yhä käytettävissä. Business Planningin raporteille tarvittiin tieto tehdyistä tilauksista PM-järjestelmästä ja tulevista laskuista IP-järjestelmästä. Opetusvirastossa ymmärrettiin pian, että talon sisäinen osaaminen ei riitä ja tukea tuli hakea myös viraston ulkopuolelta.

Opetusviraston projektiryhmään kutsuttiin konsultteja Baswarelta, kattava joukko opetusviraston asiantuntijoita sekä PM- ja

Asiakas

Nimi
Helsingin kaupungin
opetusvirasto

Toimiala
Julkinen sektori

Toimipaikka
Helsinki

Tavoitteet

- Läpinäkyvyyttä hankinnasta maksuun prosessiin
- Näkymä jäljellä oleviin määrärahoihin
- Tehtyjen tilausten ja tulevien laskujen seuranta
- Helpottaa tulevaisuuden ennustamista
- Ohjata käyttäjiä käyttämään järjestelmää prosessin mukaisesti

Tulokset

- Läpinäkyvyyttä hankinnasta maksuun prosessiin
- Parantunut määrärahojen ennustettavuus
- Raportit yhdestä, helppokäyttöiseksi koetusta järjestelmästä
- Hankintojen ja laskujen tila on helppo tarkistaa
- Parantunut käyttäjätyytyväisyys
- Läpinäkyvyys raportilla ohjaa toimimaan prosessin mukaan, esim.
  - jos tilausta ei ole vastaanotettu, se syö raportilla määrärahaa
  - tilaukset oikeille summille, sillä ne siirtyvät raportilla budjettivarauskiksi
  - läpinäkyvyys laskun kiertolokiin (nähdään kenellä laskut roikkuvat)
  - tilioimään tilaukset ja laskut huolellisemmin

IP-järjestelmien asiantuntijat Helsingin kaupungilta: kehittämispäällikkö Kari Gröndahl Hankintakeskuksesta ja järjestelmävastaava Suvi Nyberg Taloushallinto-palveluista. Helena Lindbladin mukaan kaupungin omat asiantuntijat olivat projektin onnistumisen ehdoton edellytys, ja yhteistyö sujui mainiosti.

Projekti toteutettiin puolessa vuodessa toukokuusta joulukuuhun 2009. Baswaren konsultit rakensivat neljä liittymää ohjelmistojen välille. Projektiryhmässä määriteltiin, miten käsitellään puutteellisia tiliöintitietoja, ja viraston ulkopuolisten IP- ja PM-järjestelmien asiantuntijoiden kanssa määriteltiin, mitä tietoa siirretään raporteille. Helena Lindblad kertoo pelänneensä, että saadaanko järjestelmistä tarpeeksi luotettavaa tietoa, kun BP-järjestelmän tietoon on aina voinut luottaa. Tietoa saatiin kuitenkin nostettua raporteille hyvin.

Tietoa käytettävistä määrärahoista

Projektin tuloksena opetusvirastossa laadittiin raportti hankintojen seurantaan. Raportti näyttää hyväksytyt tilaukset, kierrossa olevat laskut ja toistuvaislaskut, kirjanpidon toteuman sekä nämä kaikki yhteensä. Summaa verrataan vuosibudjettiin, joten budjettivastaava näkee helposti kuinka paljon määrärahoja on yhä käytettävissä. Raporttia voidaan tarkastella tileittäin tai päämenolajeittain.

Talousjohtaja Harri Pirkkalainen kertoo, että budjettivuoden aikana, ja erityisesti vuodenvaihteessa, osataan nyt paremmin ennustaa määrärahojen riittävyys ja arvioida voidaanko hankintoja vielä tehdä tilivuoden määrärahalta.

"Myös budjeteista vastaavien johtajien tarve on, että toteuman lisäksi halutaan nähdä tilanne reaaliaikaisemmin. Hankinnasta maksuun prosessin läpinäkyvyys auttaa meitä paremmin ennustamaan tulevaa;"

talousjohtaja Harri Pirkkalainen sanoo.

Toisena kunnianhimoisena tavoitteena oli myös rakentaa raportti, joka listaisi tilatut hankinnat tuotetasolla vuoden alusta lähtien. Mielenkiintoista olisi ollut tietää esim.

Harri Pirkkalainen, talousjohtaja, Helsingin kaupungin opetusvirasto

tilattujen pulpettien määrä kumulatiivisesti. Porautumista ei kuitenkaan saatu toteutettua halutulla lailla, ja raportti ei täysin palvele alkuperäistä tavoitetta.

Läpinäkyvyys ohjaa toimimaan oikein

Projektin tavoitteena oli myös ohjata järjestelmien käyttäjiä toimimaan oikein hankinnasta maksuun prosessissa. Helena Lindblad uskoo, että tietojen oikeellisuus erityisesti tilauksilla tulee paranemaan, kun prosessia voidaan tarkastella läpinäkyvästi Business Planningin raporteilta.

"Aikaisemmin käyttäjät ovat voineet luoda hankintaehdotuksia väärillä hinnoilla ja tiliöidä hankintoja mille tilille sattuu. Nyt kun esimiehet pääsevät porautumaan raporteilta käyttäjien tilauksien summiin ja tiliöintitietoihin, on sillä toimintaa ohjaava vaikutus," Helena Lindblad toteaa.

Raportti muistuttaa käyttäjää myös vastaanottamaan tilauksia PM-järjestelmässä, joka taas on edellytys tilauksen ja laskun täsmäykselle. Jos tilauksen tekijä ei käy kuittaamassa tilaustaan vastaanotetuksi, jää se roikkumaan raportille, vaikka lasku olisikin jo maksettu. Raportilla summa on ns. kahdessa paikassa ja syö hankintojen seurantaraportilla käytössä olevaa määrärahaa. Jotta summa vapautuu käyttöön, tulee tilaajan käydä kuittaamassa tilaus vastaanotetuksi.

"Myös porautuminen raportin luvuilta laskun kuvalle on ehdoton juttu. Sen avulla käyttäjät voivat tarkistaa epäselvät laskut. Porautumalla kierrossa oleviin laskuihin budjetin vastuuhenkilöt näkevät, jos joku ei ole hyväksynyt laskujaan ajoissa ja voivat painostaa heitä ripeämpään toimintaan," Helena Lindblad kertoo.

Baswaren ratkaisut käytössä

- ✓ Basware Business Planning (BP)
- ✓ Basware Transparent Reporting (TR)
- ✓ Basware Analyzer
- ✓ Basware Invoice Processing (IP)
- ✓ Basware Purchase Management (PM)
- ✓ Basware Palvelukassa

Helsingin kaupungin opetusvirasto

Helsingin kaupungin opetusvirasto tuottaa kaupungin tuottamia opetus- ja koulutuspalveluja yhteensä yli 56 000 koululaiselle ja opiskelijalle. Opetusviraston toiminta kattaa peruskoulut, lukiot, aikuislukiot, ammatilliset oppilaitokset, oppisopimuskoulutuksen sekä nuorten työpajatoiminnan. Toimintaa kehitetään opetuslautakunnan määrittelemien tavoitteiden ja kaupungin yleisten toimintalinjojen mukaisesti. Opetusviraston vuoden 2010 tulosbudjetti on n. 560 milj. euroa.

Basware on johtava hankinnasta maksuun -ratkaisujen toimittaja. Baswaren ratkaisut automatisoivat liiketoiminnalle kriittiset talouden- ja hankinnan prosessit ja tuottavat lisäarvoa säännöstenmukaisen ja kontrolloidun toiminnan kautta. Ratkaisulla on lyhyt takaisinmaksuaika ja niitä myydään ja toimitetaan oman sekä kattavan jälleenmyyjäverkoston kautta Euroopassa, Yhdysvalloissa ja Aasia Tyynenmeren alueella.

basware

www.basware.com

© Copyright 2010

Basware Corporation